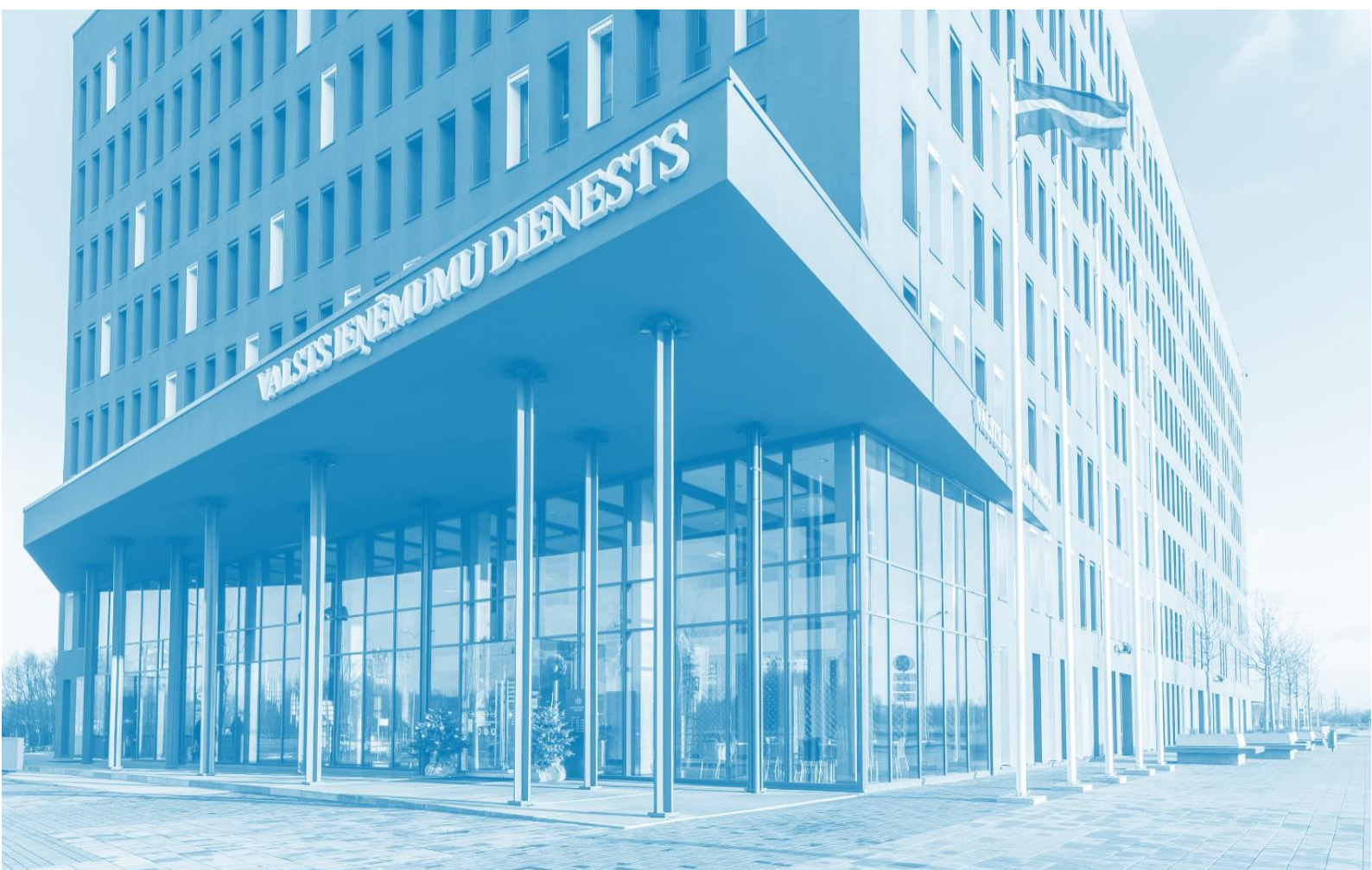

Valsts ieņēmumu
dienests

NODOKĻI NO AUTORATLĪDZĪBAS

Spēkā no 2021. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim

Saturs

Vispārējie jautājumi	3
1. Nodokļi no autoratlīdzības autortiesību mantiniekam	5
2. Nodokļi no autoratlīdzības, ko izmaksā kolektīvā pārvaldījuma organizācijas.....	6
3. Nodokļi no autoratlīdzības, neregistrējot saimniecisko darbību	7
4. Nodokļi no autoratlīdzības, reģistrējot saimniecisko darbību.....	8
4.1. Saimnieciskās darbības veicējs vispārējā nodokļu režīmā.....	8
4.2. Saimnieciskās darbības veicējs mikrouzņēmumu nodokļa režīmā	13
Minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	14
Nodokļu maksāšanas režīmu salīdzinājums	16
Saistošie normatīvie akti.....	19

Vispārējie jautājumi

Par ienākumiem no autoratlīdzības vispārējā gadījumā jāmaksā gan valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (turpmāk – VSAOI), gan iedzīvotāju ienākuma nodoklis (turpmāk – IIN).

Gan VSAOI, gan IIN aprēķināšanai no autoratlīdzības (autortiesību un blakustiesību atlīdzības) par literatūras, zinātnes vai mākslas darbu radīšanu un no atlīdzības par atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu radīšanu vispārējā gadījumā ņem vērā nosacītos izdevumus 25 % vai 50 % apmērā no autoratlīdzības atkarībā no autora darba vai izpildījuma veida¹:

Izdevumu norma	Autordarbs, par kuru tiek izmaksāta autoratlīdzība	Autors vai izpildītājs
50 %	par dramatiskiem, muzikāli dramatiskiem darbiem, horeogrāfiskiem darbiem un to izpildījumiem	teātra režisors, aktieris, cirka mākslinieks, horeogrāfs, dejojotājs
	par muzikāliem darbiem ar tekstu vai bez tā, apdarēm, muzikāliem aranžējumiem un to izpildījumiem	mūziķis, komponists, dziedātājs, diriģents, orķestra mūziķis, komponists – apdares/aranžējuma autors
	par audiovizuāliem darbiem, ekranizācijām un to izpildījumiem	filmas/TV raidījuma režisors, operators, skaņu režisors, video mākslinieks, ekranizācijas režisors
	par zīmējumiem, glezniecības, tēlniecības un grafikas, lietišķās mākslas darbiem, dekorācijām, scenogrāfijas, dizaina, fotogrāfiskiem darbiem un citiem mākslas darbiem	gleznotājs, tēlnieks, grafiķis, scenogrāfs, gaismu mākslinieks, dizainers (modes, interjera, tīmekļa vietnes, vizuālo uzskates materiālu u. c.), kostīmu mākslinieks, fotogrāfs
	par arhitektūras darbu skicēm, metiem, projektiem	arhitekts
25 %	par literāriem darbiem (daiļliteratūras (prozas, dzejas, dramaturģijas), zinātniskiem, populārzinātniskiem, mācību un publicistikas darbiem, koncepcijām un runām) un to izpildījumiem, tai skaitā to izmantošanu masu informācijas līdzekļos	rakstnieks, preses žurnālists, žurnāla redaktors, literārais redaktors
	par scenārijiem un audiovizuālu darbu literāriem projektiem	filmu, raidījumu, pasākuma scenāriju autors

¹ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 10. panta pirmās daļas 4. punkts, Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumu Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 57. punkts.

	par tulkojumiem, anotācijām, referātiem, kopsavilkumiem, dramatisējumiem un darbu krājumiem	tulkotājs, darbu krājumu sastādītājs (enciklopēdijas, antoloģijas, atlanti un tamlīdzīgi darbu krājumi)
--	---	---

Nodokļu piemērošanai izšķir šādus autoratlīdzības saņemšanas veidus:

- autortiesību mantiniekam un citu autortiesību pārņēmējam (turpmāk – autortiesību mantinieks) izmaksātās autoratlīdzības;
- autoratlīdzības, ko izmaksā kolektīvā pārvaldījuma organizācijas;
- autoratlīdzības, ko izmaksā personām, kam nav reģistrēta saimnieciskā darbība;
- autoratlīdzības, ko izmaksā personām, kam ir reģistrēta saimnieciskā darbība.

Reģistrējot saimniecisko darbību, var izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli (turpmāk – MUN).

Ja autoratlīdzības saņēmējam nav darba attiecību un tā ienākumi, kam piemēro VSAOI, nerasniedz 1500 eiro ceturksnī, kā arī nav iesniegta prognoze Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – VID), ka ienākumi nerasnīgs 1500 eiro ceturksnī, autoratlīdzības saņēmējam ir papildus jāmaksā **minimālās VSAOI** no 1500 eiro un faktisko ienākumu starpības.

Vairāk informācijas VID tīmekļvietnes sadaļā [“IIN Informatīvie un metodiskie materiāli”](#) materiālā “Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no **neresidentu** autoratlīdzības”.

Ienākumu no **autortiesību vai blakustiesību objekta atsavināšanas**, ja persona atsavina tādu iepriekš norādīto objektu, **kurš nav šīs personas radīts**, uzskata par ienākumu no **kapitāla pieauguma**. Vairāk informācijas par kapitāla pieaugumu VID tīmekļvietnes sadaļā [“Ienākuma nodoklis no kapitāla pieauguma”](#).

VSAOI, IIN un MUN maksā vienotajā nodokļu kontā:

Saņēmējs:	Valsts budžets (VID)
Reģistrācijas numurs:	90000010008
BIC kods:	TRELLV22
Konts (IBAN):	LV33TREL1060000300000

1. Nodokļi no autoratlīdzības autortiesību mantiniekam

No autortiesību mantiniekam izmaksātās autoratlīdzības izmaksātājs gada laikā ietur **23 % IIN, nepiemērojot nosacītos izdevumus.**

VSAOI **par šādu ienākumu nav jāveic** ne autoratlīdzības saņēmējam – autortiesību mantiniekam, ne autoratlīdzības izmaksātājam.

Autoratlīdzības saņēmējam – autortiesību mantiniekam –, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju (turpmāk – GID), pārrēķina IIN likmi atkarībā no gada kopējā apliekamā ienākuma apmēra:

20 % – gada ienākumam līdz **20 004** eiro;

23 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 eiro, bet nepārsniedz 62 800 eiro;

31 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 62 800 eiro.

Ja gada apliekamie ienākumi nepārsniedz 20 004 eiro, autortiesību mantiniekam GID var veidoties nodokļu pārmaxa par autoratlīdzības ienākumu.

Gada ienākumu deklarācija iesniedzama VID nākamajā gadā **no 1. marta līdz 1. jūnijam**. Ja kopējie gada ienākumi ir lielāki par 62 800 eiro, GID iesniedz no 1. aprīļa līdz 1. jūlijam.

1. piemērs

Mārtiņš 2021. gadā saņem autoratlīdzības par mirušā tēva autora darbiem no vairākiem autoratlīdzības izmaksātājiem (kopumā 5000 eiro vērtībā). Autoratlīdzības izmaksātāji ir ieturējuši 23 % no katra maksājuma (kopā 1150 eiro), bet kopējie Mārtiņa gada apliekamie ienākumi nepārsniedz 20 004 eiro. Mārtiņš pēc 2022. gada 1. marta iesniedz gada ienākuma deklarāciju par 2021. gadu, lai atgūtu nodokļa pārmaxu.

Ja gada apliekamie ienākumi pārsniedz 20 004 eiro, bet nepārsniedz 62 800 eiro, autortiesību mantiniekam autoratlīdzība GID var neveidot IIN pārrēķinu (ne piemaksu, ne pārmaxu).

Ja GID veidojas piemaksa, jo personas gada apliekamie ienākumi pārsniedz 62 800 eiro, autoratlīdzības saņēmējs IIN piemaksu veic vienotajā nodokļu kontā līdz 23. jūlijam. Ja piemaksājama summa ir lielāka par 640 eiro, to var iemaksāt [vienotajā nodokļu kontā](#) trīs daļās līdz 23. jūlijam, 23. augustam un 23. septembrim.

Autoratlīdzības izmaksātājs iesniedz Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk – [EDS](#)) paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām ar ienākuma veida kodu "1012" līdz nākamā mēneša 15. datumam un samaksā nodokli [vienotajā nodokļu kontā](#) līdz 23. datumam.

2. Nodokļi no autoratlīdzības, ko izmaksā kolektīvā pārvaldījuma organizācijas

No autoratlīdzībām, ko izmaksā **kolektīvā pārvaldījuma organizācijas**, autoratlīdzības izmaksātājs gada laikā ietur IIN, **piemērojot 20 % likmi un nosacītos izdevumus²**.

Kolektīvā pārvaldījuma organizāciju saraksts atrodams [Kultūras ministrijas tīmekļvietnē](#).

Autoratlīdzības saņēmējam, iesniedzot GID, pārrēķina IIN likmi atkarībā no gada apliekamā ienākuma apmēra:

20 % – gada ienākumam līdz **20 004 eiro**;

23 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 eiro, bet nepārsniedz 62 800 eiro;

31 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 62 800 eiro.

Gada ienākumu deklarācija VID nākamajā gadā no 1. marta līdz 1. jūnijam.

Ja kopējie gada ienākumi ir lielāki par 62 800 eiro, deklarāciju iesniedz no 1. aprīļa līdz 1. jūlijam.

Ja gada apliekamie ienākumi nepārsniedz 20 004 eiro, no kolektīvā pārvaldījuma organizācijas saņemtā autoratlīdzība GID var neveidot IIN pārrēķinu (ne piemaksu, ne pārmaksu).

2. piemērs

Sabīnei ir autoratlīdzības līgums ar kolektīvās pārvaldības organizāciju par tulkošanas darbiem 500 eiro vērtībā. Autoratlīdzības izmaksātāji ir ieturējuši 93,75 eiro nodokli (20 % no (500 - 25 % no 500)) un 2021. gada 30. jūlijā izmaksā 406,25 eiro. Sabīnei nodokļu pārmaksā vai piemaksā 2021. gada ienākumu deklarācijā par šo ienākumu neveidosies, ja gada apliekamie ienākumi nepārsniedz 20 004 eiro.

Ja GID veidojas piemaksa, jo gada apliekamie ienākumi pārsniedz 20 004 eiro (tajā skaitā no kolektīvā pārvaldījuma organizācijas saņemtā autoratlīdzība), autoratlīdzības saņēmējs IIN piemaksā to [vienotajā nodokļu kontā līdz 23. jūnijam](#). Ja piemaksājāmā summa ir lielāka par 640 eiro, to var iemaksāt vienotajā nodokļu kontā trīs daļās līdz 23. jūnijam, 23. jūlijam un 23. augustam.

Ja kopējie gada apliekamie ienākumi (tajā skaitā no kolektīvā pārvaldījuma organizācijas saņemtā autoratlīdzība) ir lielāki par 62 800 eiro, IIN piemaksu veic [vienotajā nodokļu kontā](#) līdz 23. jūlijam. Ja piemaksājāmā summa ir lielāka par 640 eiro, to var iemaksāt vienotajā nodokļu kontā trīs daļās līdz 23. jūlijam, 23. augustam un 23. septembrim.

Autoratlīdzības izmaksātājs iesniedz EDS paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām ar ienākuma veida kodu "1003" līdz nākamā mēneša 15. datumam un samaksā nodokli [vienotajā nodokļu kontā](#) līdz 23. datumam.

² [Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumu Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 57. punkts.](#)

[Spēkā no 2021. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim](#)

3. Nodokļi no autoratlīdzības, neregistrējot saimniecisko darbību

Ja autoratlīdzības saņēmējs izvēlas neregistrēt saimniecisko darbību, **no 2021. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 31. decembrim** autoratlīdzības izmaksātājs no autoratlīdzības, kas nav lielāka par 25 000 eiro (**nepiemērojot nosacītos izdevumus** vai nodokļu atvieglojumus), ietur **25 % nodokli**. Nodoklis ietver **80 % VSAOI** un **20 % IIN**.

3. piemērs

Izabella 2021. gada 1. jūlijā saņem autoratlīdzību 1000 eiro par preču zīmes nomu. Autoratlīdzības izmaksas brīdī ietur 250 eiro (25 % no 1000), un Izabella savā kontā saņem 750 eiro.

Autoratlīdzības izmaksai piemēro tos nodokļu normatīvos aktus, kuri ir spēkā autoratlīdzības izmaksas dienā, izņemot tad, ja autoratlīdzības līgums noslēgts līdz 2020. gada 31. decembrim. Ja autoratlīdzības **līgums ir noslēgts līdz 2020. gada 31. decembrim** un atlīdzību izmaksā 2021. gadā, piemēro nodokļu normatīvos aktus, kas bija spēkā 2020. gada 31. decembrī - autoratlīdzības izmaksātājs sniedz darba devēja ziņojumu, deklarējot 5% VSAOI, un paziņojumu ar ienākumu veidu kodu "1003" ar ieturēto 20% IIN.

Autoratlīdzība, kam piemēro šādu nodokļu režīmu, netiek iekļauta gada ienākumu deklarācijā, tai **nevar piemērot nodokļa atvieglojumus**.

Ja autoratlīdzība **ir lielāka par 25 000 eiro** (laika periodā no 1. jūlija līdz 31. decembrim), pārsnieguma daļai piemēro **40 % nodokli**.

Autoratlīdzības saņēmējs līdz 2022. gada **28. februārim** iesniedz EDS **autoratlīdzības saņēmēja deklarāciju** par 2021. gadu un iemaksā aprēķināto nodokli [vienotajā nodokļu kontā](#) līdz 2022. gada **23. jūnijam**:

- ja gada laikā nav ieturēta atbilstošā nodokļa likme, jo autoratlīdzības izmaksā vairāki subjekti;
- ja autoratlīdzības ienākums ir gūts ārvalstīs;
- ja autoratlīdzības ienākums ir gūts no personas, kas nav reģistrējusies VID kā saimnieciskās darbības veicējs.³

4. piemērs

Marija 2021. gada 15. augustā ārvalstīs saņēma autoratlīdzību 2000 eiro vērtībā, par kuru nav samaksāti nodokļi. Marija līdz 2022. gada 28. februārim iesniedz autoratlīdzības saņēmēja deklarāciju un līdz 2022. gada 23. jūnijam iemaksā vienotajā nodokļu kontā 500 eiro (25 % no 2000).

Autoratlīdzības izmaksātājs iesniedz EDS paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām ar ienākuma veida kodu "1061" līdz nākamā mēneša 15. datumam un samaksā nodokli [vienotajā nodokļu kontā](#) līdz 23. datumam.

³ [Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" pārejas noteikumu 166. punkts.](#)
Spēkā no 2021. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim

4. Nodokļi no autoratlīdzības, reģistrējot saimniecisko darbību

Autoratlīdzības saņēmējs var reģistrēt saimniecisko darbību VID, izvēloties attiecīgi šādus nodokļu maksāšanas režīmus:

- saimnieciskās darbības veicējs vispārējā nodokļu režīmā, kas maksā VSAOI un IIN;
- saimnieciskās darbības veicējs, kas maksā MUN.

Ja autoratlīdzības saņēmējs ir reģistrējis saimniecisko darbību, autoratlīdzības saņēmējs kārto grāmatvedību un nodokļus aprēķina un maksā pats.

4.1. Saimnieciskās darbības veicējs vispārējā nodokļu režīmā

Autoratlīdzības saņēmējs kā saimnieciskās darbības veicējs (pašnodarbinātais) vispārējā nodokļu režīmā maksā **VSAOI, IIN** un **minimālās VSAOI**.

Saimnieciskās darbības veicēja ienākums vispārējā nodokļu režīmā ir **peļņa** – ieņēmumi, no kuriem atskaita ar saimniecisko darbību saistītos izdevumus.

Autoratlīdzības saņēmējs saimnieciskās darbības izdevumos var piemērot [nosacītos izdevumus](#) 25 % vai 50 % apmērā no autoratlīdzības atkarībā no autora darba vai izpildījuma veida.

Ja saimnieciskās darbības veicējs saņem **autoratlīdzību un citu veidu saimnieciskās darbības ienākumus**, visus saimnieciskās darbības ienākumus summē gan VSAOI aprēķināšanai, gan IIN aprēķināšanai.

Saimnieciskās darbības veicējs kārto [saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnālu](#). Materiāls "Grāmatvedības kārtošana vienkāršā ieraksta sistēmā" par šī žurnāla kārtošanu pieejams VID tīmekļvietnes sadaļā "[Saimnieciskās darbības veicēji](#)".

4.1.1. Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Saimnieciskās darbības veicējs (izņemot MUN maksātājs) aprēķina VSAOI kā pašnodarbinātais:

Ienākumi no saimnieciskās darbības mēnesī sasniedz minimālās algas apmēru	Ienākumi no saimnieciskās darbības mēnesī nesasniedz minimālās algas apmēru
500 eiro un vairāk	Mazāk par 500 eiro
31,07 %* no vismaz 500 eiro (vai izvēlēta lielāka VSAOI objekta**) + vismaz 10 % no starpības starp faktiskajiem ienākumiem un 500 eiro (vai cita izvēlēta VSAOI objekta, no kā veiktas VSAOI pēc likmes 31,07 %)	VSAOI pensiju apdrošināšanai (10 % no faktiskajiem ienākumiem)

*[VSAOI likme](#) pašnodarbinātai personai – autoratlīdzības saņēmējam – vispārējā gadījumā ir **31,07 %** no VSAOI objekta, bet, ja pašnodarbinātā persona vienlaikus nodarbojas ar nekustamā īpašuma apsaimniekošanu, VSAOI likme ir 26,59 %⁴.

Ja ienākumi no saimnieciskās darbības mēnesī ir lielāki par 500 eiro, pašnodarbinātais var izvēlēties VSAOI objektu, kas nav mazāks par 500 eiro vai lielāks par faktisko ienākumu.

Jāņem vērā, ka **izraudzītais VSAOI objekts** nākotnē **ietekmēs** personas **saņemamo valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu apmēru**.

Autoratlīdzības saņēmējam, kurš ir sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma **pensiju**, vai kuram ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), vai kura ir persona ar I vai II grupas **invaliditāti, nav jāmaksā VSAOI**.

Pašnodarbinātais reizi ceturksnī līdz 17. aprīlim, 17. jūlijam, **17. oktobrim un 17. janvārim** iesniedz VID [ziņojumu](#) par veiktajām VSAOI⁵ attiecīgajā ceturksnī un aprēķināto nodokli attiecīgi samaksā [vienotajā nodokļu kontā](#) līdz 23. aprīlim, 23. jūlijam, **23. oktobrim un 23. janvārim**.

Vairāk informācijas VID tīmekļvietnes sadaļā "[VSAOI Informatīvie un metodiskie materiāli](#)" materiālā "Pašnodarbinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (Piemērojams no 01.07.2021.)".

5. piemērs

Rolands 2021. gada 1. jūlijā reģistrējās VID kā saimnieciskās darbības veicējs, 2021. gada 20. jūlijā pabeidza tulkot darbu un saņēma atlīdzību 610 eiro. Tā paša gada augustā autoratlīdzības vai citas saimnieciskās darbības ienākumu viņam nebija, bet septembrī viņš saņēma autoratlīdzību par tulkojumu 2100 eiro. Piemērojot 25 % nosacīto izdevumu normu, ienākums jūlijā, no kura aprēķina VSAOI, ir

⁴ [Ministru kabineta 2020. gada 17. decembra noteikumi Nr. 786 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem".](#)

⁵ [Ministru kabineta 2010. gada 7. septembra noteikumu Nr. 827 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli" 4. pielikums.](#)

457,50 eiro (610 – 152,50 (izdevumi)) un ienākums septembrī ir 1575 eiro (2100 – 525 (izdevumi)). Ja Rolands par septembri izvēlēties VSAOI veikt no 500 eiro, tā pašnodarbinātā ziņojumu par veiktajām VSAOI attiecīgajā ceturksnī EDS aizpilda šādi:

Pašnodarbinātā vai darba ņēmēja ziņojums

Pirmreizējs dokuments
 Precizējums

▼ Pamatdati

Reģistrācijas numurs

Nosaukums Rolands

Adrese

Taksācijas periods Gads 2021

1. ceturksnis
 2. ceturksnis
 3. ceturksnis
 4. ceturksnis

Apdrošinātās personas statuss* PN - Pašnodarbinātais

Rādītāji	Ceturkšņa mēnesis			Kopā
	1*	2*	3*	
Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekts	0,00	0,00	500,00	500,00
Aprēķinātās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	0,00	0,00	155,35	155,35
Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekts pensiju apdrošināšanai, kuram piemēro obligāto iemaksu likmi 10%	457,50	0,00	1075,00	1532,50
Aprēķinātās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai 10%	45,75	0,00	107,50	153,25

4.1.2. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Saimnieciskās darbības ienākumu veido ieņēmumu un izdevumu starpība.

Autoratlīdzības saņēmējs, kurš reģistrējies saimnieciskās darbības vispārējā nodokļu režīmā, iesniedz **gada ienākumu deklarāciju** ar aizpildītu **D3 pielikumu** un aprēķina IIN likmi atkarībā no gada apliekamā ienākuma apmēra:

20 % – gada ienākumam līdz 20 004 eiro;

23 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 eiro, bet nepārsniedz 62 800 eiro;

31 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 62 800 eiro.

Ņemot vērā, ka GID tiek uzrādīti arī tādi ienākumi kā darba alga, pensija, kolektīvā pārvaldījuma organizācijas izmaksātas autoratlīdzības, kā arī pārrēķināti piemērojamie nodokļu atvieglojumi (neapliekamais minimums, atvieglojums par apgādājamiem, atvieglojums par invaliditāti) un attaisnotie izdevumi par medicīnas un izglītības pakalpojumiem, deklarācijā aprēķina nodokļu piemaksu vai pārmaksu.

GID iesniedzama VID nākamajā gadā no 1. marta **līdz 1. jūnijam** un nodokli maksā vienotajā nodokļu kontā **līdz 23. jūnijam**. Ja maksājamais nodoklis ir lielāks par 640 eiro, to var iemaksāt vienotajā nodokļu kontā trīs daļās līdz 23. jūnijam, 23. jūlijam un 23. augustam.

Ja kopējie gada ienākumi ir lielāki par 62 800 eiro, GID iesniedz no 1. aprīļa līdz 1. jūlijam un piemaksu veic līdz 23. jūlijam. Ja piemaksājamā summa ir lielāka par 640 eiro, to var iemaksāt vienotajā nodokļu kontā trīs daļās līdz 23. jūlijam, 23. augustam un 23. septembrim.

Ja autoratlīdzības saņēmējs negūst cita veida saimnieciskās darbības ieņēmumus, saimnieciskās darbības izdevumos var iekļaut 25 % vai 50 % **nosacītos izdevumus**, kas saistīti ar samaksas par intelektuālo īpašumu gūšanu atbilstoši autora darba vai izpildījuma veidam. Šādā gadījumā izdevumi nav jāpierāda ar attaisnojuma dokumentiem.⁶

Ja autoratlīdzības saņēmēja saimnieciskās darbības faktiskie izdevumi ir lielāki nekā 25 % vai 50 % no ieņēmumiem, var piemērot faktiskos saimnieciskās darbības izdevumus uz attaisnojuma dokumentu pamata. Šajā gadījumā nepiemēro nosacītos izdevumus 25 % vai 50 % apmērā no saimnieciskās darbības ieņēmumiem⁷, bet sākot ar trešo saimnieciskās darbības veikšanas gadu piemēro 80 % izdevumu ierobežojumu (neattiecas uz 2021. gada deklarāciju).

Vairāk informācijas par IIN aprēķināšanu – VID tīmekļvietnes sadaļā "Saimnieciskās darbības veicēji".

6. piemērs

Madara 2021. gada 1. novembrī reģistrējas kā saimnieciskās darbības veicēja vispārējā nodokļu maksāšanas režīmā. Madara par muzikālo darbu izpildījumu 2021. gada novembrī saņem 300 eiro (faktiskie izdevumi bija 200 eiro) un tā paša gada decembrī 200 eiro (faktiskie izdevumi bija 110 eiro).

Madara līdz 17.janvārim iesniedz pašnodarbinātā ziņojumu par 2021. gada ceturto ceturksni un par sevi samaksā 19 eiro VSAOI pensiju apdrošināšanai (par novembri – 10 % no 100 eiro, par decembri – 10 % no 90).

Savukārt līdz 2022. gada 1. jūnijam Madara iesniedz 2021. gada ienākumu deklarāciju un D3 pielikumā ieņēmumos norāda 500 eiro, bet izdevumos norāda 329 eiro (310 + 19).

Tā kā Madarai 2021. gadā ir arī algots darbs, bet kopējie ienākumi nepārsniedz 20 004 eiro, kā arī neveidojas nodokļu pārrēķins par algotā darba ienākumiem, nav iesniegtie attaisnotie izdevumi vai citi ienākumi, kam nav piemērots nodoklis, Madarai jāmaksā 34,20 eiro IIN (20 % no (500–329)), un rezultātā no 500 eiro autoratlīdzības Madara ir samaksājusi 53,20 eiro nodokļus.

Ja Madaras faktiskie izdevumi neatbilst izdevumiem, kas iekļaujami pilnā apmērā (izdevumu ierobežojums – to sadalījums atsevišķās ailēs – konkrētajā piemērā neietekmē nodokļu aprēķinu), tad 2021. gada ienākumu deklarācijas D3 pielikumu aizpilda šādi:

⁶ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11. panta 3.⁵ daļa.

⁷ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11. panta 3.⁵ daļa.

Spēkā no 2021. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim

Gada ienākumu deklarācija

Pārbaudīt un saglabāt

Iesniegt

Dokumenta drukas versija

Pirmreizējs dokuments Precizējums

[Atkārtoti pieprasīt datus no VID datubāzes](#)

Informācija EDS atjaunota 14.10.2021

Taksācijas gads **2021**

Vārds, uzvārds (personas kods) **Madara**

34,20

Saskaņā ar nodokļu aprēķiniem šī summa šobrīd Jums ir jāpiemaksā valsts budžetā [Uzzini vairāk >](#)

[Vienkāršotā versija](#)

[Detalizētā versija](#)

[Iesniedzamā informācija](#)

[D1](#)

[D1'](#)

[D2](#)

[D2'](#)

D3

[D3'](#)

[D4](#)

[D](#)

Ienākumi no saimnieciskās darbības

		Nodokļa maksātāja deklarētie dati
▶ Ienākumi un izdevumi, zaudējumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas		
▼ Ienākumi un izdevumi, zaudējumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem		
Ieņēmumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem	11	500,00
Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, tai skaitā:	12	329,00
Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, kurus piemēro pilnā apmērā	12.1	19,00
Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, kurus piemēro nepārsniedzot ierobežojumu	12.2	310,00
Izdevumu ierobežojums (11. x ierobežojums procentos)	13	400,00
Apliekamie ienākumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem, ņemot vērā izdevumu ierobežojumu	14	171,00
Taksācijas gada izdevumi, kas pārnesami uz nākamajiem gadiem (11. - 12. - 14.) * (-1)	15	0,00
Iepriekšējo gadu zaudējumi un izdevumu ierobežojuma pārsniegums no citiem saimnieciskās darbības veidiem, kurus sedz ar taksācijas gada apliekamajiem ienākumiem no citiem saimnieciskās darbības veidiem	16	0,00
Apliekamie ienākumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem, ņemot vērā iepriekšējo gadu zaudējumus un izdevumu ierobežojuma pārsniegumu no citiem saimnieciskās darbības veidiem (14. - 16.)	17	171,00
Apliekamie ienākumi no saimnieciskās darbības (9. + 17.)	18	171,00
▶ Kopējie ienākumi un izdevumi, lai segtu lauksaimnieciskās ražošanas zaudējumus no citiem ienākumiem		
Nodokļa avanss	26	0,00
Pašnodarbinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	27	19,00
Minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības ☐ Aprēķināts minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības	28	0,00
Minimālais apliekamais ienākums (28. : nodokļa likmi)	29	0,00
Apliekamais ienākums, atskaitot minimālo apliekamo ienākumu	30	171,00
▶ Pārskats par iepriekšējo taksācijas gadu saimnieciskās darbības zaudējumiem un izdevumu ierobežojuma pārsniegumu		

4.2. Saimnieciskās darbības veicējs mikrouzņēmumu nodokļa režīmā

MUN maksā nodokļus no **apgrozījuma** (ieņēmumiem). Ne izdevumus (arī autoratlīdzības **nosacītos izdevumus**), ne **nodokļu atvieglojumus periodā, kamēr maksā MUN, nepiemēro**.

Autoratlīdzības saņēmējs MUN režīmā **maksā 25 % mikrouzņēmumu nodokli**, kas ietver 20 % IIN un 80 % VSAOI, turklāt ir pakļauts arī regulējumam par **minimālajām VSAOI pensiju apdrošināšanai**.

MUN likme apgrozījumam līdz 25 000 eiro gadā ir 25 %, bet apgrozījuma pārsniegumam virs 25 000 eiro gadā – 40 %.

Ja MUN maksātājs reģistrēts 2. ceturksnī vai vēlāk, apgrozījums, kuram piemēro 25 % likmi, tiek proporcionāli samazināts:

- ar 2. ceturksni MUN likme apgrozījumam līdz 18 750 eiro ir 25 %, bet apgrozījuma daļai, kas pārsniedz 18 750 eiro, – 40 %;
- ar 3. ceturksni MUN likme apgrozījumam līdz 12 500 eiro ir 25 %, bet apgrozījuma daļai, kas pārsniedz 12 500 eiro, – 40 %;
- ar 4. ceturksni MUN likme apgrozījumam līdz 6250 eiro ir 25 %, bet apgrozījuma daļai, kas pārsniedz 6250 eiro, – 40 %.

MUN maksātājs reizi ceturksnī iesniedz MUN maksātāja deklarāciju līdz ceturksnim sekojošā mēneša **15. datumam** un samaksā nodokli [vienotajā nodokļu kontā](#) līdz **23. datumam**.

MUN deklarācijā norāda ceturkšņa apgrozījumu sadalījumā pa ceturkšņa mēnešiem un no tā aprēķināto mikrouzņēmumu nodokli.

7. piemērs

Santa 2022. gada 1. janvārī reģistrējas kā saimnieciskās darbības veicēja MUN režīmā. Santa uzstājas koncertā 2021. gada 5. oktobrī par 3000 eiro un 15. novembrī par 2000 eiro autoratlīdzību, bet decembrī ienākumus negūst. Santa iesniedz mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju līdz 2022. gada 15. janvārim un samaksā 1250 eiro (25 % no 5000) vienotajā nodokļu kontā līdz 23. janvārim.

Vairāk informācijas par mikrouzņēmuma nodokli VID tīmekļvietnes sadaļā "[MUN Informatīvie un metodiskie materiāli](#)" materiālā "Mikrouzņēmumu nodoklis".

Minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Ja autors ir veicis VSAOI no mazāk nekā **1500 eiro ceturksnī** un nav vienlaikus darba ņēmējs, viņš **veic** minimālās VSAOI **10 % apmērā** pensiju apdrošināšanai **no 1500 eiro un faktisko ienākumu starpības**.

VSAA aprēķina minimālās VSAOI un ar EDS starpniecību paziņo autoratlīdzības saņēmējam papildus **maksājamo VSAOI**.

Ja pašnodarbinātais, kurš nav vienlaikus darba ņēmējs, prognozē, ka viņa ienākumi nerasniegs 1500 eiro ceturksnī, viņam jāiesniedz VID **apliecinājums par nākamā ceturkšņa plānotajiem ienākumiem** līdz:

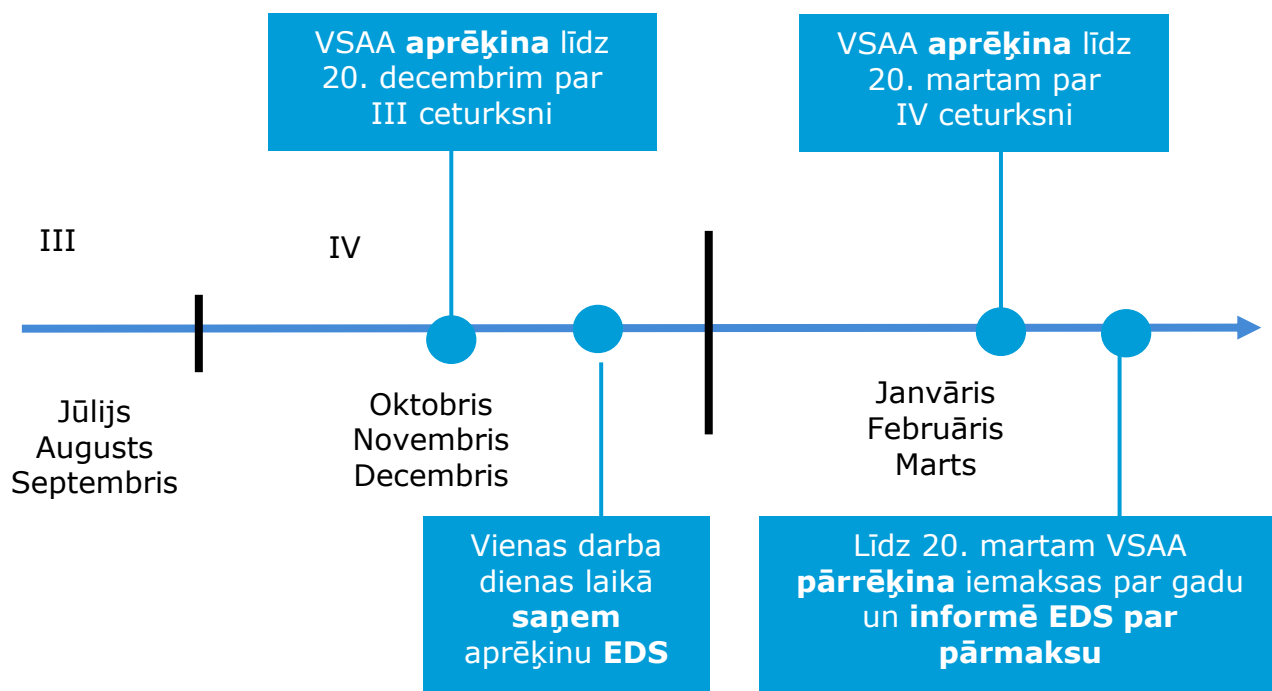
- 1) 2021. gada 15. jūlijam par 2021. gada trešo ceturksni;
- 2) 2021. gada 15. oktobrim par 2021. gada ceturto ceturksni.

Ja autoratlīdzības saņēmējs ir VID iesniedzis prognozi, ka autoratlīdzība nerasniegs 1500 eiro ceturksnī, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk – VSAA) papildus minimālās VSAOI nerēķina un autoratlīdzības saņēmējam papildus VSAOI nav jāveic.

Minimālās obligātās iemaksas nepiemēro par:

- 1) notiesāto, kas tiek nodarbināts brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā;
- 2) personu, kura ir sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kurai ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi);
- 3) personu ar I un II grupas invaliditāti;
- 4) personu, kuras pašas vai laulātā algas nodokļa grāmatiņā ir reģistrēts bērns, kas nav sasniedzis triju gadu vecumu;
- 5) personu, kuras pašas vai laulātā algas nodokļa grāmatiņā ir reģistrēti trīs vai vairāk bērnu līdz 18 gadu vecumam vai līdz 24 gadu vecumam, no kuriem vismaz viens ir jaunāks par septiņiem gadiem, kamēr bērns turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu;
- 6) personu, kuras pašas vai laulātā algas nodokļa grāmatiņā ir reģistrēts nepilngadīgs bērns, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir atzīts par personu ar invaliditāti;
- 7) personu līdz 24 gadu vecumam, kura mācās vispārējās, profesionālās, augstākās (pilna laika studijās) vai speciālās izglītības iestādē, izņemot laiku, kad attiecīgā persona ir pārtraukusi mācības vai studijas;
- 8) personu, kuru nodarbina darba devējs, kas reģistrēts Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā;
- 9) personu, kura ir pakļauta sociālās atstumtības riskam un kuru nodarbina darba devējs, kam piešķirts sociālā uzņēmuma statuss;
- 10) personu, kura sniedz valsts finansētu pavadona (bērnā līdz 18 gadu vecumam) vai asistenta pakalpojumu vai pašvaldības finansētu aprūpes pakalpojumu bērnam līdz 18 gadu vecumam, vai Eiropas Savienības politiku instrumentu projekta ietvaros finansētu aprūpes pakalpojumu bērnam līdz 18 gadu vecumam;
- 11) laiku, kurā pašnodarbinātajam ir pārtraukta saimnieciskā darbība.

Ja pašnodarbinātais neatbilst nevienam no minētajiem izņēmumiem un nav iesniedzis prognozi VID, ka autoratlīdzības ceturksnī nesasnies 1500 eiro ceturksnī, **VSAA paziņo par VSAOI piemaksu šādos termiņos:**

Autoratlīdzības saņēmējs VSAA aprēķināto (vai pārrēķināto) piemaksu veic līdz 2022. gada **23. jūnijam** [vienotajā nodokļu kontā](#).

8. piemērs

Ulvis sniedz mūzikas aranžijas pakalpojumus uzņēmumiem, bet zinot, ka šajā sezonā varētu nebūt regulāru ienākumu, 2021. gada 12. jūlijā un 11. oktobrī iesniedz VID iesniegumu brīvā formā ar prognozi par zemajiem ienākumiem 2021. gada 3. un 4. ceturksnī. Ulvis 20. augustā sniedz autoratlīdzības pakalpojumu par 200 eiro un 30. novembrī – autoratlīdzības pakalpojumu par 400 eiro. Ulvim minimālās VSAOI nav jāveic, jo bija EDS iesniegta prognoze.

Vairāk informācijas par minimālajām VSAOI piemaksām VID tīmekļvietnes sadaļā ["VSAOI Informatīvie un metodiskie materiāli"](#) materiālā "Minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas".

Pašnodarbinātais, tai skaitā autoratlīdzības saņēmējs, kurš ieguvis **radošās personas statusu** un kura saimnieciskās darbības ienākumi gadā ir mazāki nekā 6000 eiro, minimālo **VSAOI veikšanai var lūgt finanšu atbalstu** Valsts kultūrkapitāla fonda **Radošo personu atbalsta pasākumu programmā**.⁸

⁸ Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 20.4 panta vienpadsmitā daļa. Spēkā no 2021. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim

Nodokļu maksāšanas režīmu salīdzinājums

Autoratlīdzības nodokļu režīmi, kas nav atkarīgi no autoratlīdzības saņēmēja nodokļa režīma izvēles

Autoratlīdzības režīms / Raksturojošie kritēriji	Autortiesību mantiniekam	Autoratlīdzībai, ko izmaksā kolektīvā pārvaldījuma organizācijas
Piemērošanas periods	Spēkā arī pēc 2021. gada	Spēkā arī pēc 2021. gada
Izdevumi	Nepiemēro	25 % vai 50 %
IIN	23 % Ietur autoratlīdzības izmaksātājs, bet, ja nepieciešams, autoratlīdzības saņēmējs pārrēķina nodokli, iesniedzot GID (20 %, 23 % vai 31 %)	20 % Ietur autoratlīdzības izmaksātājs, bet, ja nepieciešams, autoratlīdzības saņēmējs pārrēķina nodokli, iesniedzot GID (20 %, 23 % vai 31 %)
VSAOI	Nemaksā	Nemaksā
Autoratlīdzības izmaksātāja pienākumi	Ietur IIN, iesniedz paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām līdz nākamā mēneša 15. datumam ar ienākuma veida kodu "1012" un samaksā nodokli līdz 23. datumam	Ietur IIN, iesniedz paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām līdz nākamā mēneša 15. datumam ar ienākuma veida kodu "1003" un samaksā nodokli līdz 23. datumam

Autoratlīdzības saņēmēja nodokļa režīma izvēles iespējas

Autoratlīdzības režīms / Raksturojošie kritēriji	Autoratlīdzības režīms	Reģistrēta saimnieciskā darbība	
		Vispārējais režīms (VSAOI + IIN)	MUN
Piemērošanas periods	Tikai līdz 2021. gada 31. decembrim	Spēkā arī pēc 2021. gada	Spēkā arī pēc 2021. gada
Izdevumi	Nepiemēro	25 % vai 50 % vai faktiskie izdevumi	Nepiemēro
IIN	25 % vai 40 % Ietur autoratlīdzības izmaksātājs atbilstoši ienākumam.	20 %, 23 % vai 31 % Maksā autoratlīdzības saņēmējs atbilstoši ienākumam	25% vai 40% Maksā autoratlīdzības saņēmējs atbilstoši ienākumam.
VSAOI	Sastāv no 20 % IIN un 80 % VSAOI	31,07 % vai 10 % Maksā autoratlīdzības saņēmējs atbilstoši ienākumam	Sastāv no 20 % IIN un 80 % VSAOI
Autoratlīdzības izmaksātāja pienākumi	Ietur nodokli izmaksas brīdī, iesniedz paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām ar ienākuma veida kodu "1061" līdz nākamā mēneša 15. datumam un samaksā nodokli līdz 23. datumam	Iesniedz paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām līdz nākamā gada 1. februārim ar ienākuma veida kodu "2007", neieturot nodokļus	Iesniedz paziņojumu par fiziskajām personām izmaksātajām summām līdz nākamā gada 1. februārim ar ienākuma veida kodu "2007", neieturot nodokļus
Autoratlīdzības saņēmēja pienākumi	Ja autoratlīdzības izmaksas brīdī nav ieturēta atbilstoša nodokļu likme, iesniedz autoratlīdzības saņēmēja deklarāciju līdz nākamā gada 28. februārim un samaksā nodokli līdz 23. jūnijam	Iesniedz pašnodarbinātā ziņojumu līdz ceturksnim sekojošā mēneša 17. datumam un samaksā VSAOI līdz 23. datumam. Iesniedz GID līdz nākamā gada 1. jūnijam, samaksā IIN līdz 23. jūnijam	Iesniedz MUN deklarāciju līdz ceturksnim sekojošā mēneša 15. datumam un samaksā nodokli līdz 23. datumam
Minimālās VSAOI pensiju apdrošināšanai	VSAA aprēķina ienākumu starpību līdz minimālajam VSAOI objektam, par kuru autoram jāmaksā papildus 10 % VSAOI, ja paralēli nav darba attiecību vai autoratlīdzības saņēmējs nav iesniedzis prognozi VID, ka ienākumi nerasniegs 1500 eiro ceturksnī		

Autoratlīdzības saņēmēja nodokļu aprēķināšanas salīdzinājuma piemērs, eiro:

Autoratlīdzības režīms / Aprēķins mēneša ienākumam	Autoratlīdzības režīmā	Saimnieciskās darbības veicējs vispārējā režīmā (VSAOI + IIN)*	Mikrouzņēmuma nodokļa maksātājs (MUN)**
1. Līguma summa: Izdevumi(25 %): VSAOI IIN Nodokļi kopā: Ienākums pēc nodokļu nomaksas	2000 0 500 1500	2000 500 255,35 (155,35+100) 248,93 504,28 1495,72	2000 0 500 1500
2. Līguma summa: Izdevumi(25 %): VSAOI IIN Nodokļi kopā: Ienākums pēc nodokļu nomaksas	1000 0 250 750	1000 250 180,35 (155,35+25) 113,93 294,28 705,72	1000 0 250 750
3. Līguma summa: Izdevumi(50 %): VSAOI IIN Nodokļi kopā: Ienākums pēc nodokļu nomaksas	500 0 125 375	500 250 25 45 70 430	500 0 125 375
Citi ekonomiskie ieguvumi vai zaudējumi	+ neietekmē nodokļu piemērošanu citiem ienākumu veidiem	+ ja nav citu ienākumu, var samazināt IIN ar attaisnotajiem izdevumiem un nodokļu atvieglojumiem; + var piemērot faktiskos izdevumus	- liedz piemērot nodokļu atvieglojumus citiem ienākumiem, izņemot pensionāra neapliekamo minimumu

*Aprēķins vispārējam režīmam tiek balstīts uz situāciju, kad autoratlīdzības saņēmējam kopējie gada ienākumi nepārsniedz 20 004 eiro, apdrošināts visiem sociālās apdrošināšanas veidiem, pašnodarbinātā VSAOI objektu neizvēlas lielāku par minimālo algu, nav piemēroti nodokļu atvieglojumi un neapliekamais minimums.

**Aprēķins MUN režīmam tiek balstīts uz situāciju, kad autoratlīdzības saņēmēja saimnieciskās darbības ienākumi nepārsniedz 40 000 eiro.

Video semināra ieraksts "[Nodokļu izmaiņas autoratlīdzību saņēmējiem](#)".

Saistošie normatīvie akti

- [Autortiesību likums](#)
- [Likums "Par nodokļiem un nodevām"](#)
- [Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"](#)
- [Likums "Par valsts sociālo apdrošināšanu"](#)
- [Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumi Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība"](#)
- [Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumi Nr. 662 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību"](#)
- [Ministru kabineta 2010. gada 7. septembra noteikumi Nr. 827 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli"](#)
- [Ministru kabineta 2020. gada 17. decembra noteikumi Nr. 786 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem"](#)
- [Ministru kabineta 2008. gada 25. augusta noteikumu Nr. 677 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa paziņojumiem"](#)

**Vai šis materiāls bija noderīgs?
Aicinām atstāt savu atsauksmi [ŠEIT](#).**